

Univers Pedagogic

6 (983),
12 februarie 2026

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

NOTA „10” DIN OFICIU LA LIMBA STRĂINĂ LA BAC DEVINE MAI ACCESIBILĂ

Elevii care își propun să obțină nota „10” din oficiu la proba de limbă străină vor beneficia de condiții revizuite începând cu următoarele sesiuni ale examenului național de bacalaureat. Ministerul Educației și Cercetării împreună cu Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare au anunțat modificări ale metodologiei, menite să recunoască mai corect performanțele lingvistice demonstrate prin certificări internaționale, fără a diminua exigențele academice.

Noile prevederi, aplicabile din sesiunea 2026, permit recunoașterea unor certificări obținute prin evaluări desfășurate în mai multe etape sau module, cu condiția ca rezultatele să fie consemnate într-un document oficial emis de instituția organizatoare. În același timp, lista examenelor

pe sau module, cu condiția ca rezultatele să fie consemnate într-un document oficial emis de instituția organizatoare. În același timp, lista examenelor

internaționale acceptate pentru limba engleză a fost completată cu noi opțiuni de testare, extinzând astfel posibilitățile elevilor de a-și valida competențele.

Autoritățile au simplificat și procedura de înscriere. Cei care vor putea depune dosarul chiar dacă nu au încă certificatul în original, fiind acceptată inițial versiunea electronică a documentului, conform regulilor stabilite.

Pe termen mediu, metodologia introduce și cerințe suplimentare pentru certificările susținute după 1 septembrie 2026. Astfel, începând cu bacalaureatul din 2027, elevii vor trebui să demonstreze performanțe minime nu doar la nivel general, ci și separat pentru competențele de citire și scriere, componente esențiale ale evaluării naționale. Responsabilii din domeniu susțin că schimbările vor aduce mai multă coerență între certificările internaționale și cerințele sistemului educațional național, oferind elevilor mai multă flexibilitate, dar și criterii clare pentru obținerea notei maxime la proba de limbă străină.

Regulament nou pentru școlile din R. Moldova, la etapa finală de elaborare

Ministerul Educației și Cercetării se află în proces de definitivare a noului Regulament-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, document care urmează să aducă modificări importante pentru administrarea școlilor, evaluarea activității instituționale și relația dintre actorii educaționali. Proiectul introduce prevederi actualizate privind evaluarea și monitorizarea activității instituțiilor școlare și a personalului angajat, gestionarea situațiilor elevilor reveniți de peste hotare, utilizarea instrumentelor digitale instituționale și clarificarea drepturilor și obligațiilor părinților în raport cu școala.

Elaborarea noii versiuni are loc în contextul alinierii la legislația educațională în vigoare și la cerințele actuale ale sistemului de învățământ. Documentul propune o delimitare mai clară a atribuțiilor structurilor instituționale, inclusiv Consiliul de etică, Comisia multidisciplinară instituțională, Comisia de evaluare internă și atestare, precum și Consiliul școlar al elevilor. Sunt prevăzute, de asemenea, norme privind pierderea statutului de elev în anumite situații, condiții de excepție pentru retragerea temporară de la lecții și măsuri disciplinare cu rol preventiv și de protecție.

Noile reglementări pun accent pe consolidarea climatului școlar, prevenirea hărțuirii și dezvoltarea parteneriatului dintre școală și familie. În același timp, sunt întărite măsurile de protecție a datelor personale și de confidențialitate a informațiilor

din catalogul electronic, Sistemul Informațional de Management în Educație și alte baze de date educaționale, inclusiv prin stabilirea unor reguli clare de acces și responsabilitate instituțională.

Ministerul invită comunitatea educațională să contribuie cu propuneri și recomandări pentru definitivarea regulamentului, înainte de adoptarea formei finale. Noua versiune a documentului este prezentată ca un pas important pentru clarificarea responsabilităților tuturor actorilor implicați și modernizarea managementului educațional la nivel național.

PESTE 600 DE LICEENI DEVIN MENTORI ÎN EDIȚIA A DOUA A CAMPANIEI „MATEMATICA DE LA EGAL LA EGAL”

Ministerul Educației și Cercetării, în colaborare cu Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare și cu sprijinul UNICEF și PNUD, a dat startul celei de-a doua ediții a campaniei „Matematica de la egal la egal”. Programul continuă modelul de învățare prin colaborare lansat anterior și își propune să ofere elevilor de gimnaziu sprijin suplimentar în pregătirea pentru examenul național la matematică.

Ediția din acest an pune accent pe mentoratul între colegi. Elevii din clasele liceale superioare, pasionați de matematică, vor ghida absolvenții de gimnaziu prin activități de recapitulare, exerciții practice și sesiuni interactive. Organizatorii urmăresc consolidarea competențelor la matematică, reducerea stresului asociat examenelor și creșterea încrederii școlărilor în propriile capacități.

Înscrierea elevilor care doresc să devină mentori se desfășoară în luna februarie a.c., prin interme-

diul instituțiilor de învățământ. Procesul de selecție va fi realizat de o comisie formată din specialiști în educație și reprezentanți ai instituțiilor implicate, în colaborare cu școlile participante.

Pe parcursul campaniei, elevii-mentori vor beneficia de sesiuni de instruire dedicate și de sprijin metodologic. Activitatea lor va fi evaluată în funcție de implicare și de rezultatele obținute, iar cei mai activi participanți vor avea acces la programe educaționale suplimentare organizate pe durata

verii. Campanie include și resurse educaționale digitale, precum lecții video susținute de profesori, întâlniri online interactive și teste pentru exersare individuală, disponibile pe o platformă dedicată elevilor. Bazată pe o practică educațională deja testată în sistemul de învățământ, campania „Matematica de la egal la egal” revine astfel cu o nouă ediție la nivel național, continuând să promoveze învățarea prin colaborare și sprijin reciproc între elevi.

Continuă Campania de abonare, pentru anul 2026!

Dragi cititori,

Vă invităm să fiți alături de săptămânalul nostru și în anul 2026! Abonându-vă la *Univers Pedagogic pro*, veți beneficia cu fiecare ediție de: cele mai relevante informații din lumea educației, interviuri, reflecții și diverse materiale de analiză, utile pentru elevi, studenți, cadre didactice, manageri, alți specialiști și persoane interesate de tot ce ține de tărâmul fascinant al didacticii și instruirii.

Abonarea se face la sediile Oficiilor Î.S. „Poșta Moldovei”.

Fiți parte din comunitatea noastră și așa vă veți conecta la subiecte stringente, dar și la teme inedite ce contează pentru educație!

Elevii din Ștefan Vodă vor învăța în condiții mai bune datorită Japoniei

Gimnaziul „Dimitrie Cantemir” din orașul Ștefan Vodă va beneficia de o finanțare de 112.337 de dolari SUA, prin Programul „Kusanone” al Guvernului Japoniei. Fondurile vor fi utilizate pentru reabilitarea acoperișului și înlocuirea geamurilor din sala de artă, pentru a oferi elevilor un mediu de studiu mai sigur și mai confortabil.

Autoritățile educaționale împreună cu experți ai Ambasadei Japoniei au evaluat etapele de implementare ale lucrărilor de modernizare și au identificat alte necesități ale Gimnaziului,

inclusiv legate de infrastructură și dotări educaționale. Instituția găzduiește un număr semnificativ de elevi refugiați din Ucraina, dintre care jumătate sunt copii de etnie romă, care se deplasează zilnic de la centrul de plasament din satul Popeasca, Ștefan Vodă, până la Gimnaziu cu autobuzul școlar.

Programul „Kusanone” oferă sprijin financiar nerambursabil proiectelor mici cu impact direct asupra comunităților locale, contribuind la dezvoltarea infrastructurii educaționale și sociale din Republica Moldova.

Agenți economici din țară au prezentat oferte de angajare în cadrul unui târg de cariere organizat la UPSC

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a organizat, la 5 februarie 2026, ediția a VI-a a Târgului de Cariere, un eveniment de referință ce facilitează interacțiunea directă dintre mediul academic și piața muncii. Peste 500 de studenți au participat la eveniment pentru a descoperi oportunități de angajare și a obține orientări valoroase pentru dezvoltarea carierei.

pieței.

Tatiana Yavuz, șefa Centrului de Ghidare și Consiliere în Carieră al UPSC, a subliniat importanța evenimentului: „Dialogul direct cu angajatorii și prezentarea avantajelor profesionale pentru tinerii specialiști sprijină luarea deciziilor informate și dezvoltarea competențelor necesare pe piața muncii actuale.”

Tinerii au explorat oportunități în instituții de învățământ preșcolar, școli generale, licee și centre de excelență, primind recomandări personalizate și instrumente pentru planificarea profesională.

Prin organizarea acestui târg, UPSC își reafirmă angajamentul de a sprijini integrarea profesională a studenților și de a contribui la modernizarea și relevanța sistemului educațional din Republica Moldova.

UPSC pune în practică tehnologiile GIS pentru creșterea rezilienței infrastructurii rutiere

În data de 3 februarie 2026, a avut loc Masa rotundă „Utilizarea tehnologiilor GIS în analiza vulnerabilității infrastructurii”, desfășurată la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, în parteneriat cu Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare, în cadrul proiectului CLIMADE „Vulnerabilitatea infrastructurii de drumuri și a populației în fața riscurilor climatice: soluții bazate pe știința datelor și cercetarea spațiului”.

La eveniment a participat directorul general interimar al S.A. Administrația Națională a Drumurilor, Ștefan Popa, împreună cu reprezentanții instituției, subliniind în mesajul de salut importanța unei abordări proactive în administrarea infrastructurii rutiere, bazate pe date climatice, avertizări timpurii și tehnologii GIS, pentru consolidarea siguranței și rezilienței rețelei rutiere.

În cadrul Mesei rotunde au avut loc comunicări susținute de reprezentanți ai mediului academic, ai instituțiilor publice și ai societății civile, conform agendei evenimentului. Astfel, Mamot Vitalie, dr., conf. univ., manager de proiect, a prezentat proiectul „Vulnerabilitatea infrastructurii de drumuri și a populației în fața riscurilor climatice: soluții bazate pe știința datelor și cercetarea spațiului”, evidențiind obiectivele, metodologia și relevanța acestuia pentru evaluarea riscurilor climatice. Adrian Covășnianu, profesor asociat la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și vicepreședinte al Asociației Obștești „Moldova Vrea Autostradă”, a susținut comunicarea „Infrastructura de transport ca pivot geostrategic al dezvoltării dintre România și Republica Moldova”, subliniind rolul strategic al conectivității rutiere în dezvoltarea regională și cooperarea transfrontalieră. Din partea Administrației Naționale a Drumurilor, Ruslan Postovan, șef direcție, și Daniela Timuș, consultantă SDDM, au prezentat comunicarea „Rolul da-

telor GIS în monitorizarea și asigurarea funcționalității infrastructurii rutiere din cadrul Administrației Naționale a Drumurilor”, axată pe utilizarea instrumentelor geospațiale în managementul și întreținerea rețelei de drumuri. Totodată, Anatolie Puțuntică, dr., conf. univ., a abordat tema „Vulnerabilitatea rețelei de drumuri din Republica Moldova în raport cu condițiile meteo-climatice nefavorabile”, iar Elena Sochircă, dr., conf. univ., împreună cu Silvia Suvac, dr., lect. univ., au prezentat rezultatele comunicării „Mobilitatea zilnică, accesul la servicii și percepția riscurilor climatice – analiza unui sondaj la nivel local”, aducând în discuție dimensiunea socială și teritorială a vulnerabilității.

Masa rotundă a reunit, pe lângă echipa de proiect și invitații academici, reprezentanți ai Serviciului Hidrometeorologic de Stat, ai Ministerului Mediului, ai Guvernului Republicii Moldova, ai Universității Tehnice a Moldovei, ai Universității de Stat din Moldova, ai Institutului de Ecologie și Geografie, precum și ai societății civile, pentru a corela vulnerabilitatea structurală (poduri, podețe, terasamente, alunecări), vulnerabilitatea funcțională (blocaje, restricții, închideri, creșterea timpilor), vulnerabilitatea de drenaj/hidraulic, vulnerabilitatea la întreținere și vulnerabilitatea la interdependențe cu riscurile meteo-climatice și cu impactul asupra populației.

Evenimentul a continuat cu un atelier practic desfășurat de Vitalie Mamot, dr., conf. univ.,

manager de proiect, dedicat utilizării instrumentelor GIS în analiza vulnerabilității infrastructurii și în evaluarea accesibilității teritoriale. În cadrul atelierului, participanții au parcurs un flux complet de lucru în QGIS, începând cu obținerea datelor OpenStreetMap (OSM) prin pluginurile QuickMapServices și QuickOSM, urmat de pregătirea rețelei pentru analiză, prin verificarea topologiei, corectarea conectivității și curățarea segmentelor problematice. Ulterior, s-a pus accent pe atribuirea și calculul costurilor pe segmente (impedanță) – inclusiv stabilirea vitezelor, estimarea timpilor de parcurs și definirea restricțiilor de acces – astfel încât rețeaua rutieră să poată fi utilizată realist în modelare. În final, au fost demonstrate aplicații concrete de network analysis, precum determinarea rutelor optime, generarea zonelor de acces (isochrone/service area) și interpretarea rezultatelor în raport cu vulnerabilitatea infrastructurii și cu accesul populației la servicii esențiale. Atelierul a avut un caracter interactiv, iar participanții au lucrat pe exemplul rețelei rutiere din Republica Moldova, evidențiind modul în care analiza spațială bazată pe date poate susține decizii informate pentru creșterea rezilienței climatice și îmbunătățirea mobilității.

Proiectul este finanțat de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare din Republica Moldova, contract nr. 25.80012.7007.27SE.

Peste 200 de liceeni au descoperit viața universitară la UPSC

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a găzduit, la 10 februarie a.c., prima activitate din cadrul Campaniei naționale „Învăță în Moldova 2026”. Peste 200 de elevi din instituțiile de învățământ din capitală au participat la vizite tematice, sesiuni interactive și prezentări dedicate oportunităților academice din învățământul superior autohton.

Evenimentul a reunit liceeni și cadre didactice de la mai multe instituții din Chișinău, printre care: PLT „Principesa Natalia Dadiani”, LT cu Profil de Arte „Elena Alistar”, LT „Mihai Marinciuc”, IP Liceul cu Profil de Arte „Jurie Harmelin”, IPLT cu Profil de Arte „Mihail Berezovschi”, IPLT „Beniamin Zeev Hertli” și IPLT „Nicolae Milescu-Spătarul”. Participanții au avut ocazia să descopere infrastructura Universității, să exploreze spațiile de studiu moderne și să interacționeze cu studenți și profesori implicați activ în procesul educațional.

Programul zilei a inclus vizite la centrele de inovație și laboratoarele digitale, prezentări ale programelor de studii și discuții despre viața studentescă,

mobilitățile internaționale și perspectivele de carieră oferite de domeniul educației. Elevii au explorat Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, precum și alte spații academice relevante pentru formarea viitorilor specialiști.

Campania națională „Învăță în Moldova 2026”, organizată de Ministerul Educației și Cercetării, își propune să apropie tinerii de universitățile din țară și să promoveze studiile superioare realizate la standarde moderne, contribuind la consolidarea încrederii în educația autohtonă și la orientarea profesională a noii generații.

UE: Programe extrașcolare moderne pentru copii din Republica Moldova

Mai mulți copii din comunitățile rurale din țara noastră vor avea parte de servicii educaționale extrașcolare interactive de calitate, datorită unui grant în valoare de 500 000 de euro acordat de Uniunea Europeană. Astfel, 10 organizații ale societății civile vor beneficia de ajutor financiar pentru dezvoltarea și extinderea serviciilor extrașcolare și extracurriculare, de care se vor bucura aproximativ 2 500 de copii cu vârste cuprinse între 7 și 14 ani.

Respectivele servicii vor fi accesibile în raioanele Căușeni, Telenesti, Cahul, Florești, Călărași, Ocnița, Râșcani, Glodeni, Fălești, Sângerei, Criuleni, Orhei și Hâncești. Granturile oferite de UE vor contribui la crearea unor

spații sigure și structurate pentru activități extrașcolare, precum și la organizarea unei game variate de activități educaționale pentru copii, cum ar fi sprijinul acordat în vederea pregătirii lecțiilor și consolidării cunoștințelor, organi-

zarea de ateliere STEAM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă, Matematică), educație digitală, arte, sport și activități creative.

Incluziunea socială, o prioritate

De asemenea, inițiativele vor promova incluziunea socială, bunăstarea și reziliența copiilor, încurajând implicarea părinților și cadrelor didactice în activități educaționale la nivel comunitar. În plus, va fi asigurat accesul la servicii extrașcolare de calitate a copiilor vulnerabili, din familii cu venituri reduse și din mediul rural. Organizațiile beneficiare se vor alege și cu un pachet integrat de consolidare a capacităților, care include instruirii pentru personalul implicat în activități extrașcolare, mentorat pe parcursul implementării, ghidare în domeniul protecției copilului.

Totodată, se va oferi suport în privința managementului financiar și mecanismelor de învățare de la egal la egal, pentru a susține servicii de calitate, sigure și durabile la nivel local. Accentul se va

pune pe incluziune și acces echitabil pentru grupurile vulnerabile și marginalizate.

„BOOST: O experiență extrașcolară memorabilă”

De remarcat că inițiativa este dezvoltată în cadrul proiectului „BOOST: O experiență extrașcolară memorabilă”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Fundația Terre des hommes Moldova, în parteneriat cu Junior Achievement Moldova și APSCE. BOOST este un proiect finanțat de UE dedicat consolidării

rii organizațiilor comunitare din R. Moldova, astfel încât acestea să poată oferi servicii extrașcolare și sociale de calitate pentru copii și tineri.

Proiectul BOOST are un buget total de 1 174 684 de euro, contribuția nerambursabilă a UE fiind de un milion de euro. Proiectul combină ajutorul financiar (granturi), expertiza tehnică și dezvoltarea competențelor, activându-se în parteneriat cu instituții guvernamentale, prin valorificarea bunelor practici europene.

B. Iu.

BERD și BEI investesc în continuare în sistemul moldovenesc de învățământ

Colegiul Tehnic Agricol din Svetlii, UTA Găgăuzia, va avea o nouă stațiune de procesare a producției horticoale și de mentenanță a utilajelor agricole, construită în incinta instituției pe banii Băncii Europene de Investiții (BEI). Astfel, circa 500 de elevi ai Colegiului vor beneficia de instruirii practice cu utilaje modernizate.

Formare profesională de calitate la Colegiul din Svetlii

Investiția se va realiza în cadrul Proiectului „Livada Moldovei”, în scopul modernizării procesului educațional, pentru adaptarea formării profesionale la cerințele actuale ale sectorului agricol. Infrastructura educațională include două laboratoare specializate. Unul este destinat sortării și ambalării produselor horticoale, are o linie de calibrare a fructelor, fiind dotat cu o cameră frigorifică industri-

ală. Celălalt laborator este pentru reparația și mentenanța utilajelor agricole.

Stațiunea are o suprafață de aproximativ 812 metri pătrați, dispunând de o sală de studii, vestiare, dușuri și grupuri sanitare, amenajate conform standardelor educaționale ale Uniunii Europene. Până în prezent, în cadrul aceluiași proiect, la instituție a fost plantat un lot didactic demonstrativ de livadă, cu o suprafață de 3 ha, unde sunt cultivate plantații de cais, cireș, vișin și măr.

Elevii participă la toate etapele de îngrijire a livezii: lucrări de întreținere, sădire și recoltare, iar pentru monitorizarea condițiilor climatice și aplicarea eficientă a tratamentelor a fost instalată o stație meteorologică. În prima etapă a proiectului, investițiile realizate au contribuit la îmbunătățirea pentru aproximativ 100 de elevi și profesori a condițiilor în căminul nr. 8, care a fost dotat completamente.

Condiții mai bune pentru educația timpurie

Grăție eforturilor Uniunii Europene, prin investițiile realizate de BEI și BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare), 30 de grădinițe din

Chișinău vor fi modernizate și reabilite energetice. Astfel, în jur de 10 000 de copii și 1 500 de angajați vor beneficia de condiții mai bune pentru activitate.

Investiția totală pentru desfășurarea lucrărilor este de 31,1 milioane de euro. Clădirile vor fi izolate termic, dotate cu sisteme moderne de încălzire și ventilație, iluminate eficient, cu ferestre și uși noi, iar soluțiile de energie regenerabilă – panouri fotovoltaice și solare termice – vor contribui la reducerea consumului de energie.

Urmare a acestor intervenții, consumul de energie va scădea cu circa 55 la sută și se vor reduce emisiile de gaze cu efect de seră. Investiția totală este de 31,1 milioane de euro, dintre care 7 milioane vor veni sub formă de subvenții; de asemenea, s-au obținut două împrumuturi a câte 11,5 milioane de euro oferite de BEI și BERD, beneficiindu-se și de o contribuție de 1,1 milioane de euro din partea municipiului Chișinău.

Cor. UPP

„Tok Show Intelectual – Tema de Acasă”, un model de bune practici pedagogice la Școala de Arte „Teodor Negară” din Ocnița

Într-un context educațional în care se caută permanente metode eficiente de motivare a elevilor, Școala de Arte din orașul Ocnița a demonstrat că teoria muzicii poate deveni un spațiu al creativității, al competiției constructive și al performanței intelectuale. Concursul intelectual-muzical „Tok Show Intelectual – Tema de Acasă” a reprezentat un exemplu relevant de valorificare modernă a lecției de teorie muzicală, integrată într-o activitate extrașcolară cu un pronunțat caracter formativ.

Evenimentul a fost conceput și moderat de Mariana Popescu, profesoară de canto și obiecte muzical-teoretice, grad didactic superior. Ea este un cadru didactic renumit prin profesionalismul și originalitatea strategiilor sale educaționale. Prin această activitate, profesoara a reușit să demonstreze că învățarea teoriei muzicii poate fi activă, atractivă și profund ancorată în competențele reale ale elevilor.

Competiția a reunit două echipe de elevi bine pregătiți – „Hao-sul Armonios” și „Hipopotamii Armonici” – care au pus în valoa-

re nu doar cunoștințele teoretice, ci și capacitatea de analiză auditivă, memoria muzicală, spiritul de echipă și reacția rapidă. Structura concursului a fost cu mîlgă gândită pentru a acoperi mai multe dimensiuni ale învățării muzicale: runda teoretică a verificat nivelul de asimilare a noțiunilor fundamentale, prin întrebări concise și clare; anagrama muzicală a stimulat gândirea logică și cultura muzicală generală; proba auditivă a realizat conexiunea esențială dintre teorie și practica muzicală, dezvoltând auzul interior și capacitatea de recunoaștere a lucrări-

lor muzicale; stafeta ritmică a pus accent pe precizia execuției, coordonare și atenție distributivă.

Prin aceste probe, lecția de teorie muzicală a fost transformată într-un act pedagogic complex, în care elevul nu este doar receptor de informație, ci și participant activ la propriul proces de învățare. Juriul, format din cadre manageriale, specialiști în domeniu și reprezentanți ai Direcției de Învățământ a Consiliului raional Ocnița, a evaluat cu obiectivitate prestația elevilor, dar și calitatea organizării didactice, apreciind coerența, claritatea sarcinilor și nivelul ridicat de pregătire al participanților.

Atmosfera de lucru a fost una de emulație intelectuală și artistică, iar competiția a demonstrat

că disciplina teoriei muzicii poate deveni un factor motivațional, atunci când este predată prin metode moderne, interactive și adaptate vârstei elevilor.

tăzi evoluează pe scene importante, confirmând valoarea muncii sale didactice.

„Tok Show Intelectual – Tema de Acasă” nu a fost doar un concurs, ci un exemplu de bune practici educaționale, care demonstrează că lecția de teorie muzicală poate fi atractivă, relevantă și eficientă. Prin originalitate, profesionalism și implicare, această activitate a contribuit la consolidarea competențelor muzical-teoretice ale elevilor și la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de studiul muzicii.

Un astfel de demers confirmă faptul că educația artistică de calitate începe cu profesori dedicați și metode pedagogice bine fundamentate.

Ludmila PODGURSCHII

Activitatea a evidențiat, totodată, rolul esențial al profesorului ca formator de gust artistic, disciplină și caracter.

Profesoara Mariana Popescu se remarcă printr-un stil pedagogic echilibrat, în care rigoria profesională se îmbină cu sensibilitatea artistică. Prin voce, cuvânt și atitudine, ea a format generații de elevi care as-

„Cercul Tineretului”, un spațiu digital pentru implicare civică activă

Proiectul „Cercul Tineretului: Instrumente Digitale pentru un Consiliu al Elevilor Eficient” este implementat acum și în satul Albota de Jos, Taraclia. Astfel, tinerii din localitate vor avea un spațiu dotat cu instrumente digitale pentru dezvoltarea capacităților de implicare mai activă în viața comunității.

Cercul va fi amenajat într-o sală a Gimnaziului, fiind destinat în mod prioritar membrilor Consiliului Elevilor. Cu toate acestea, sediul va putea fi folosit de toți tinerii din sat, inclusiv pentru instruire în diferite domenii, organizate în parteneriat cu Centrul de Tineret „Vasil Levski” din Taraclia.

În vederea desfășurării activităților, pentru „Cercul Tineretului” vor fi achiziționate următoarele echipamente: un laptop care să fie folosit la elaborarea proiectelor, pregătirea prezentărilor și comunicarea online; o imprimantă multifuncțională pentru realizarea materialelor informaționale; un sistem audio pentru desfășurarea diferitelor evenimente. Proiectul este realizat de

Asociația pentru Dezvoltarea Comunității Bulgare în Moldova (ARBOM), în parteneriat cu Centrul de Tineret „Vasil Levski” din Taraclia. „În spațiul special amenajat la Gimnaziu și dotat cu tehnica necesară, tinerii se vor putea întruni pentru a comunica, învăța și a-și organiza util timpul liber”, a spus Alexandru Borimeciov, directorul ARBOM.

Bugetul proiectului se apropie de cifra de 55 000 de lei, fiind parte a inițiativei Civic LAB 2.0, implementată de Agenția Națională pentru Tineret. De remarcat că Programul Civic LAB 2.0 susține proiecte dezvoltate de tineri pentru tineri, având ca scop sporirea participării civice și consolidarea coeziunii sociale în comunitățile din țară.

Profesori și experți în istoria Bulgariei, la un atelier național în Taraclia

Liceul Teoretic „Olympii Panov” din Taraclia a găzduit pe 30 ianuarie a.c. un atelier național pentru profesori de istorie și cultură bulgară. Evenimentul a reunit profesori, directori de școli, reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării din R. Moldova și ai departamentelor de educație, autorități locale și oficiali ai Ambasadei Bulgariei, pentru a discuta probleme actuale legate de predare, schimb de bune practici și păstrarea identității naționale a comunității bulgar din țara noastră.

În acest format, atelierul se desfășoară pentru al doilea an la rând, cu sprijinul Ministerului Educației și Științei din Bulgaria, în cadrul programului național al acestei țări balcanice, pentru limba și cultura maternă în străinătate. În 2026, grupul țintă include profesori de istorie și cultură bulgară. Lilia Sarsaman, șefa Direcției Învățământ a Consiliului Raional Taraclia, a

menționat că „Atelierul reprezintă o oportunitate de schimb de cunoștințe și o confirmare că istoria, limba, cultura și tradițiile bulgare rămân o valoare vie pentru comunitatea bulgarilor din Moldova. Păstrarea identității naționale este o responsabilitate zilnică și o convingere profund personală. Tradițiile se păstrează acolo unde sunt practicate activ și transmise tinerelor generații”.

De asemenea, în cadrul atelierului au fost prezentate 3 lecții deschise pentru clasele a IV-a, a VII-a și a X-a, demonstrându-se metode și abordări pedagogice moderne. S-a realizat și o clasă de master pentru copii. Oaspeții atelierului au analizat rezultatele unor sondaje efectuate în rândul

profesorilor și elevilor despre predarea disciplinei, urmând o discuție de tip panel cu privire la principalele provocări ce țin de predarea istoriei și culturii bulgare. „Acest dialog oferă feedback important pentru a informa deciziile administrative vizând îmbunătățirea calității predării, dezvoltarea curriculumului și consolidarea bazei metodologice... Limba bulgară se predă în 10 școli și 10 grădinițe din raionul Taraclia, iar istoria și cultura poporului bulgar fac parte aici din programa școlară, numărul total de elevi care studiază limba bulgară fiind de aproape 3 mii, aproximativ 80% din toți elevii din raion”, a punctat Lilia Sarsaman.

Căsătoria ca strategie socială în romanele „Ion” și „Moromeții”

În articol se face analiza temei căsătoriei în romanele „Ion” de Liviu Rebreanu și „Moromeții” de Marin Preda, evidențiind rolul acesteia ca strategie socială, determinată de avere, statut și tradiții. Căsătoria apare nu doar ca uniune sentimentală, ci ca mecanism de ascensiune socială sau de conservare a familiei.

Tema căsătoriei ocupă un loc central în literatura realistă românească, fiind adesea strâns legată de problema averii, a statutului social și a moștenirii. În romanele menționate, căsătoria nu este prezentată doar ca o uniune bazată pe iubire, ci ca un act social, determinat de interese materiale, de tradiții și de presiuni comunitare.

În lumea satului tradițional, căsătoria reprezintă o formă de stabilitate socială și economică. Alegerea partenerului nu este dictată doar de sentimente, ci mai ales de avere, dimensiunea lotului de pământ și poziția în comunitate. Astfel, căsătoria devine o strategie de ascensiune socială sau de conservare a averii familiale.

Căsătoria din interes în romanul „Ion”

Căsătoria dintre Ion și Ana este cel mai elocvent exemplu de alianță bazată pe interes materi-

al. Ion, fiul unui țăran sărac, este dominat de dorința de a dobândi pământ. Pentru el, averea reprezintă singura cale de a-și depăși condiția socială și de a câștiga respectul comunității.

Ana, fiica lui Vasile Baci, este posesoarea unei zestre considerabile. Deși Ion o iubește pe Florica, el renunță la iubire și o seduce pe Ana pentru a obține pământurile acesteia. Căsătoria devine astfel o tranzacție socială, în care sentimentele sunt subordonate interesului material.

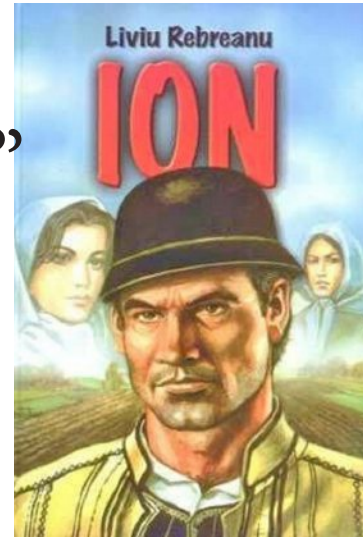
Destinul Anei ilustrează consecințele dramatice ale unei

astfel de căsătorii. Ea nu este iubită, ci folosită ca mijloc pentru obținerea averii. Umilită de tatăl său și ignorată de soț, Ana devine victima unei societăți în care femeia este redusă la rolul de purtătoare a zestre. Sinuciderea ei reprezintă finalul tragic al unei căsătorii întemeiate pe interes. Prin acest destin, Rebreanu demonstrează că o căsătorie lipsită de afecțiune și bazată exclusiv pe interes material nu poate aduce fericire, ci doar distrugere morală și umană.

Căsătoria și tensiunile familiale în „Moromeții”

În romanul „Moromeții”, căsătoria apare într-o altă lumină, dar păstrează dimensiunea socială. Familia lui Ilie Moromete este formată din copii proveniți din două căsătorii, iar această structură generează tensiuni și conflicte.

Căsătoria lui Moromete cu Catrina este marcată de promisiuni legate de pământ. Femeia acceptă această uniune în speranța unei stabilități materiale, însă vânzarea lotului promis duce la o ruptură între cei doi. Astfel, căsătoria nu mai este un spațiu al armoniei, ci unul al frustrărilor și al conflictelor tăcute.

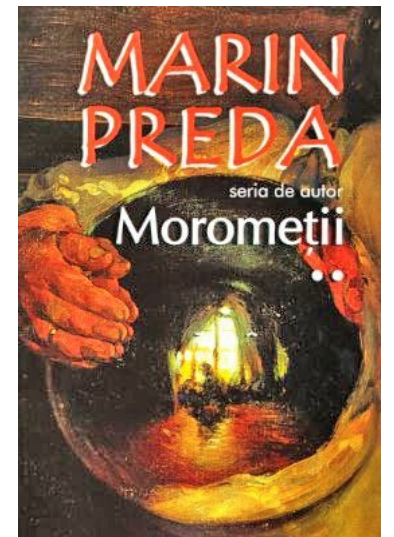
În același timp, băieții cei mari nu mai cred în valorile tradiționale ale familiei. Ei nu văd căsătoria ca pe o continuare a gospodăriei părintești, ci ca pe o oportunitate de a-și construi propriul destin. Astfel, familia se destramă, iar căsătoria nu mai este o instituție stabilizatoare, ci una supusă schimbărilor sociale.

Căsătoria între iubire și interes social

Comparând cele două romane, se observă că, în satul tradițional, căsătoria este rareori rezultatul unei alegeri libere bazate exclusiv pe iubire. În „Ion”, căsătoria este un instrument de ascensiune socială, în timp ce în „Moromeții” devine o formă de compromis între nevoile materiale și dorința de stabilitate. În ambele cazuri, căsătoria este influențată de presiunea comunității, de tradiții și de nevoia de avere. Sentimentele sunt adesea sacrificate în favoarea interesului material, iar rezultatul este apariția conflictelor, a frustrărilor și, uneori, a tragediei.

Valențe educative ale temei căsătoriei

Studierea acestei teme la clasă are o importanță deosebită pentru elevii proveniți din mediul rural, unde tradițiile legate de zestre, avere și căsătorie sunt încă prezente. Elevii pot înțelege, prin destinul Anei sau prin tensiunile din familia Moromete, cât de periculoasă poate fi o căsătorie bazată exclusiv pe interes material.

Fetele pot reflecta asupra condiției Anei și asupra riscurilor unei căsătorii lipsite de afecțiune, iar băieții pot observa consecințele alegerilor făcute de Ion sau ale conflictelor din familia Moromete. Astfel, literatura devine un instrument de reflecție morală și socială. Discuțiile pe această temă pot contribui la formarea unor valori autentice, precum respectul reciproc, responsabilitatea și importanța comunicării în familie. Elevii pot înțelege că o căsătorie durabilă nu se poate întemeia doar pe interes material, ci pe încredere, iubire și sprijin reciproc.

În romanele „Ion” și „Moromeții”, căsătoria apare ca o instituție profund marcată de contextul social și economic al satului tradițional. Dacă în romanul lui Rebreanu ea devine un instrument de ascensiune socială, în cel al lui Preda se transformă într-un spațiu al tensiunilor familiale și al compromisurilor. Prin aceste reprezentări, literatura română oferă o imagine realistă a rolului căsătoriei în lumea rurală și, în același timp, o lecție morală despre consecințele alegerilor bazate pe interes și nu pe sentimente autentice.

Elena-Lăcrămioara PRICOP,
profesor de limba
și literatura română,
Școala Profesională
Mogoșești, jud. Iași, România

Cuvinte, emoții și incluziune: Întâlnire literară la Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Ion și Doina Aldea-Teodorovici” din capitală

Cu prilejul Zilei Internaționale „Citim împreună”, pe data de 4 februarie curent, în Instituția Publică Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Ion și Doina Aldea-Teodorovici” din Chișinău, a fost organizată o întâlnire literară cu scriitoarea Victoria Fonari. Întrunirea a fost dedicată elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES), desfășurându-se în parteneriat cu Cenacul „Magia Cuvântului”, Biblioteca Centrală și Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”.

Evenimentul a reunit 25 de elevi din diferite clase și a fost coordonat de subsemnata, având drept scop promovarea lecturii și incluziunii educaționale. Întâlnirea a creat un cadru cald și motivant de dialog între elevi și

invitată. În cadrul lecției, scriitoarea Victoria Fonari a prezentat cartea *Povestea mării* (2025), care a fost citită într-un mod teatralizat. Fiind o instituție cu diverse profiluri, au fost invitate câteva eleve care participă la concursuri ce vizează arta dramaturgiei. Lectura împreună a fost un răgaz

de a savura cartea auzită prin diferite voci. Dialogul personajelor a făcut ca sala să se transforme într-un spațiu de basm. După discuții, în baza cărții *Povestea mării*, elevii au fost implicați într-un joc cu zarul, care avea obiective de dezvoltare personală, comunicare, receptare și expunere a sentimentelor de post-lectură.

Răspunsurile au fost inedite, creative. De exemplu, la întrebarea cui ai spune *mulțumesc*, elevii și-au spus opinia: *ii mulțumesc mamei, profesoarei, colegilor*.

Subsemnata a menționat cât de important este de a integra elevii cu diferite abilități în activități în spațiul lecturii, comunicării, care valorifică înțelegerea și buna

dispoziție. Fiecare participant s-a simțit în centrul atenției, fiind apreciat cu o diplomă pentru implicarea activă de Ziua Internațională „Citim împreună”.

Rodica MIHALACHI,
director adjunct,
IP LTPA „Ion și Doina
Aldea-Teodorovici”,
mun. Chișinău

SĂPTĂMÂNA LECTURII LA UPSC

Biblioteca Științifică Universitară a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” (UPSC) din Chișinău a deschis, la 9 februarie a.c., seria de evenimente dedicate Săptămânii Lecturii, desfășurată până pe 13 februarie. Inițiativa își propune să promoveze cultura lecturii, să încurajeze reflecția intelectuală și să sprijine dezvoltarea academică a studenților și cercetătorilor.

Evenimentul a debutat cu o expoziție tematică care reunește cele mai recente achiziții editoriale ale bibliotecii, inclusiv volume fundamentale și publicații de specialitate. Studenții și cadrele didactice au fost invitați să exploreze aceste resurse, care pot deveni

un sprijin real în activitatea de învățare zilnică, precum și în elaborarea lucrărilor de licență, masterat sau doctorat. Pe întreaga durată a săptămânii, vizitatorii au avut acces la sesiuni de recomandări bibliografice, tururi ghidate și prezentări interactive, menite să valorifice potențialul resurselor informaționale disponibile.

„Lectura rămâne un pilon esențial al formării universitare. Ea nu doar că facilitează înțelegerea fenomenelor complexe, dar și stimulează gândirea critică și contribuie la construirea unei perspective profesionale solide”, a declarat Ecaterina Scherlet, directorul Bibliotecii Științifice UPSC.

BIE: Până pe 2 aprilie se fac înscrierile pentru concursul național EuroQuiz

Concursul național EuroQuiz Moldova 2026, destinat elevilor din clasele IX-XII, este deschis pentru înscrieri până pe 2 aprilie. Competiția este organizată de Biroul pentru Integrare Europeană, în parteneriat cu Asociația de jocuri intelectuale din R. Moldova și Ministerul Educației și Cercetării.

În calitate de premiu, echipa câștigătoare va beneficia de o vizită de studiu la Bruxelles, Belgia. Concursul își propune să testeze cunoștințele elevilor cu referire la parcursul european al Republicii Moldova, precum și la Uniunea Europeană, incluzând domenii ce țin de istorie, geografie, instituții europene, artă, cultură, diversi-

tatea lingvistică a Europei, literatură, gastronomie.

Înscrierea se face de profesorii coordonatori, prin completarea formularului de participare. Echipele trebuie să fie formate din 4-6 elevi. Concursul se va desfășura în mai multe etape: intrașcolară (6-10 aprilie), raională (24 aprilie) și finala republicană EuroQuiz (8 mai). Echipa campioană va efectua o vizită în capitala UE, unde elevii vor avea ocazia să se familiarizeze cu activitatea instituțiilor europene și să viziteze locuri emblematice.

În 2025, la concursul EuroQuiz au participat sute de echipe și mii de elevi din întreaga țară, finala națională reunind peste 200 de liceeni care au alcătuit 41 de echipe. Elevilor celei mai bune formații de asemenea li s-a oferit prilejul să efectueze o vizită de studiu la Bruxelles.

UE: „Un loc la masă”, campanie destinată integrării în familii a copiilor

O campanie dedicată copiilor, intitulată „Un loc la masă”, a fost lansată de organizațiile CCF Moldova (Copil, Comunitate, Familie) și Salvați Copiii Iași.

Aceasta se desfășoară în cadrul proiectului „Consolidarea parteneriatului transfrontalier pentru tranziția către îngrijirea în comunitate și familie în Republica Moldova și România”. Astfel se face apel către deschidere, solidaritate și implicarea comunității, dar și a specialiștilor din domeniul protecției copilului, pentru crearea unui spațiu sigur și primitor.

Denumirea „Un loc la masă” simbolizează masa familială. De remarcat că mulți copii din R. Moldova și România continuă să crească în instituții rezidențiale, departe de familie. De fapt, fiecare copil ar trebui să crească într-o familie, nu într-o instituție. Obiectivele campaniei sunt reducerea stigmatizării copiilor vulnerabili și a familiilor lor lor, promovarea incluziunii și solidarității sociale, precum și susținerea soluțiilor bazate pe familie și comunitate ca alternative la instituționalizare.

Inițiativa este finanțată prin Programul Interreg NEXT România - Republica Moldova 2021-2027, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, fiind cofinanțată de statele participante. Campania se derulează în perioada ianuarie-iulie curent, propunându-se să sprijine tranziția copiilor de la îngrijirea în instituții la viața într-o familie.

Inițiativa este finanțată prin Programul Interreg NEXT România - Republica Moldova 2021-2027, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, fiind cofinanțată de statele participante. Campania se derulează în perioada ianuarie-iulie curent, propunându-se să sprijine tranziția copiilor de la îngrijirea în instituții la viața într-o familie.

ANUNȚ

IP Gimnaziul Târnova, satul Târnova, Edineț, anunță concurs pentru ocuparea funcției vacante de **director adjunct pentru educație**.

Termenul limită de depunere a dosarelor este 11 martie 2026. Documentele urmează a fi depuse la sediul Gimnaziului Târnova. Informații suplimentare despre condițiile și termenele de desfășurare ale concursului pot fi obținute la telefonul de contact 060922729.

CONCURS

Termen prelungit!

IP Liceul Teoretic Gordinești, s.Gordinești, r.Edineț, anunță concurs pentru ocuparea funcției vacante de **director-adjunct pentru educație**. Termenul limită pentru depunerea documentelor a fost prelungit până la **26 februarie 2026, ora 17:00**. Actele se vor depune la **secretariatul Liceului Gordinești**.

Date de contact:
Telefon: (0246) 60 609
e-mail: licgordinestied@gmail.com

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2
E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 2753

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

REDACTOR-ȘEF ► Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL ► Iulian Bogatu
REPORTER ► Silvia Țurcan
CORECTOR ► Elvira Țăganaș-Pântea
MACHETATOR ► Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741
„Moldpresa Grup” SRL
Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>